

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ

Косторной С.В., к.е.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary. The structure of information technologies in the tax system of Ukraine is considered, in particular, the system "Tax block", "Electronic cabinet of the payer", software for tax reporting. Directions of improvement of information technologies in the tax system are offered.

Keywords: taxation, information technologies, tax reporting, "Tax block", "Electronic cabinet of the payer".

Постановка проблеми. Удосконалення інформаційних технологій в податковій системі є важливим державним завданням, необхідною умовою виконання функціонального призначення ДФС України. Від функціонування цієї галузі в значній мірі залежить безпека держави, також інформаційні технології в податковій системі мають значний вплив на ефективність діяльності суб'єктів господарювання.

Основні матеріали дослідження. Перша складова інформаційних технологій в податковій системі – це програмне забезпечення, необхідне для роботи фахівців ДФС. З 2013 року введена в експлуатацію інформаційна система "Податковий блок" (наказ Державної податкової служби України від 24 грудня 2012 року №1197).

Інформаційна система "Податковий блок" складається з наступних сегментів: реєстрації платників податків, обробки податкової звітності та платежів, обліку платежів, податкового аудиту.

Підсистема "Реєстрація платників податків" забезпечує спрощення процедури реєстрації платників податків на базі електронного обміну інформацією з іншими органами державної виконавчої влади для отримання повних та точних даних про суб'єктів оподаткування (платників податків) та об'єктів оподаткування, що надасть можливість посилити податковий контроль.

Підсистема "Обробка податкової звітності та платежів" забезпечує оперативність та точність введення та обробки даних податкової звітності у режимі реального часу. Такий спосіб подання податкової звітності унеможливує допущення помилок. Крім того платник має змогу переглянути інформацію щодо стану його розрахунків з бюджетом, здійснити сплату податків. Також у платника з'явиться можливість подати до органу ДФС листи, заяви, скарги тощо.

У частині обліку платежів передбачено впровадження ефективної системи сплати податків - Єдиного рахунку. Усі свої грошові зобов'язання платники сплачують на один рахунок.

Підсистема "Податковий аудит" надає можливості для податкового контролю, зокрема, виявлення платників, які мінімізують свої податкові зобов'язання. Для ефективного функціонування цієї підсистеми створено

ризико-орієнтовану систему адміністрування податків, завдяки якій буде зменшено втручання органів ДФС у підприємницьку діяльність сумлінних платників податків.

Друга складова інформаційних технологій в податковій системі – це програмне забезпечення та електронні сервіси, призначені для використання платниками.

З прийняттям Верховною Радою України Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронно-цифровий підпис", починаючи з 2004 року платники податків можуть надавати податкову звітність в електронному вигляді.

Інформаційна безпека при поданні податкової звітності забезпечується за допомогою використання електронних цифрових підписів. При ДФС відкрито Акредитований центр сертифікації ключів (acskidd.gov.ua), яких надає їх безкоштовно.

Для формування та подання звітності платники можуть обрати зручне для них програмне забезпечення, зокрема, безкоштовне, розміщене на офіційному веб-порталі ДФС ("Податкова звітність (OPZ)", "СКПЗ ФПЗ"), або програмне забезпечення, розроблене сторонніми організаціями, що має більш широку функціональність ("MEDOC", "1С: Звіт" тощо). Також існують веб-сервіси для подання звітності ("Арт-Звіт Плюс", "Сота", "Соната", "Електронний кабінет платника").

"Електронний кабінет платника (ЕКП)", доступний за адресою cabinet.sfs.gov.ua – сервіс, за допомогою якого здійснюється взаємодія органів ДФС та платників податків у режимі реального часу та який сприяє правильному і зручному обчисленню та своєчасній сплаті податків і зборів (обов'язкових платежів).

ЕКП складається із двох функціональних частин: відкритої (загальнодоступної) та приватної (особистий кабінет).

Користуватись послугами відкритої частини можна без ідентифікації особи (без використання електронного цифрового підпису). Через відкриту частину ЕКП доступні такі можливості для платника (громадянина): ознайомитись з останніми новинами ЕКП; скористатися інформацією з реєстрів, що є загальнодоступними; отримати інформацію про граничні терміни сплати податків; роздрукувати бланки податкової звітності тощо.

Робота у приватній частині здійснюється з використанням електронного цифрового підпису. Після ідентифікації особи з'являється можливість формувати та подавати податкову звітність, листуватися з органами ДФС, отримати інформацію про стан розрахунків з бюджетом, працювати з системою електронного адміністрування ПДВ.

Висновки. Інформаційні технології, впроваджені для забезпечення функціонування податкової системи, надають широкі можливості платникам та фахівцям ДФС. Удосконалення інформаційних технологій в податковій системі повинні бути направлені розширення функціональності, підвищення зручності для користувачів, забезпечення надійності, пришвидшення обробки інформації, протидію шахрайству.